

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

PLA MUNICIPAL DE DROGUES

III PLA MUNICIPAL DE DROGUES
AJUNTAMENT DE SANT ANTONI DE PORTMANY

PLA MUNICIPAL DE DROGUES

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Presentació de l'alcaldé.

El Pla Municipal de Drogues (PMD) de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany compta amb una dilatada trajectòria de gairebé deu anys. Va ser el 2012 quan es va materialitzar la idea de posar-lo en marxa i se'n va aprovar el primer document, que aglutinava els objectius i els reptes als quals s'enfronta la nostra societat davant la problemàtica de les addiccions.

Des d'aleshores, el servei ha esdevingut una eina fonamental en les polítiques municipals de prevenció, tant del consum de substàncies com d'altres tipus de conductes addictives. De bon principi, el PMD es va concebre com un pla divers i modificable, perquè pogués créixer, abastar i afrontar els nous reptes que anassin sorgint amb el pas del temps.

L'Ajuntament té molt presents les preocupacions de la ciutadania respecte d'aquestes qüestions, i posa especial èmfasi a fer un treball de base amb els al·lots, al·lotes i els joves del municipi, posant en marxa programes de prevenció específics i fent una feina en estreta col·laboració amb els diversos centres educatius del municipi.

I és per això que aquest nou PMD, que just ara comença el seu camí per quatre anys més, inclou programes específics de promoció d'hàbits de vida saludable, donant resposta a les demandes específiques de la població i a les taules intersectorials de salut que de manera mensual organitza l'Ajuntament.

El meu compromís és el de continuar creant serveis municipalitzats, amb entitat pròpia i amb personal ben qualificat i format, que ofereixi un suport professional i realitzi campanyes de sensibilització i informació preventiva per a tots els portmanyins i les portmanyines.

Marcos Serra Colomar

Alcalde de Sant Antoni de Portmany

ÍNDIX

	Página
- Introducció _____	4
- Marc normatiu _____	6
- Àrees d'actuació i intervenció. Objectius _____	9
- Programes _____	17
• Comisió municipal PMD _____	18
• Dies mundials _____	19
• Programa Expressa't _____	20
• Programa d'habilidades sociales i emocions en escoles de estiu _____	21
• Programa de formació sobre servei responsable en hostaleria _____	23
• Programa de prevenció de abús d'alcohol y substàncies en festes patronals _____	25
• Programes de prevenció mal ús i/o abús de noves tecnologies _____	26
• Programes promoció d'hàbits de vida saludable _____	28
• Programa de prevenció apostes i joc en línia _____	30
• Programa prevenció de consum de substàncies addictives _____	32
• Escola de famílies _____	33
• Atenció personalitzada a menors i famílies _____	35
• Policia referent _____	36
• Programa formació agents socials _____	37
- Avaluació i indicadors _____	38
- Annexos _____	51

Introducció

Què és un Pla Municipal de Drogues? (PMD)

1. És un instrument que impulsa la corporació local per a conferir estabilitat a les accions i els programes desenvolupats.
2. Serveix per a establir les necessitats a les quals s'ha de respondre, així com els principis generals i específics d'actuació que han d'inspirar els programes destinats a afrontar el fenomen de les drogodependències.
3. Afavoreix la màxima participació d'entitats i administracions des de la seva fase inicial d'elaboració (els estudis de situació preliminars), amb la finalitat de partir d'una anàlisi correcta de la situació sobre la qual hi hagi consens.
4. Duu a terme un tractament integral del fenomen de les drogodependències i els fets que el motiven.
5. És un instrument dinàmic, que es modifica a mesura que va canviant la situació social que li motiva.
6. És un instrument aglutinador, que dota de coherència les respostes ofertes per les diverses administracions i les aportacions realitzades des d'altres serveis, rendibilitzant els recursos i harmonitzant les iniciatives. Afavoreix la coordinació de les actuacions des de la complementarietat i una atenció més eficaç al fenomen de les drogodependències.
7. El seu disseny ha de preveure la necessitat de realitzar una avaluació contínua, tant del procés com dels resultats.

La funció principal del Pla és, per tant, el de ser un instrument de planificació i coordinació d'accions en l'àmbit local així com de foment de la participació dels diferents recursos establerts en el municipi per a aconseguir un abordatge integral i complementari de les conductes addictives i les necessitats que puguin sorgir respecte a aquest àmbit. Aquesta atenció integral de la problemàtica d'addicció ha de traduir-se en respostes clares i definides, que englobin mesures de promoció i protecció de la salut, prevenció, assistència i reinserció social.

Una de les funcions del Pla municipal de drogues i altres addiccions és augmentar el nivell d'informació dels ciutadans envers el fenomen de les conductes addictives, sensibilitzant-los entorn de les característiques problemàtiques d'aquestes conductes i capacitant-los en

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

l'enfrontament del problema, en el cas de sorgir est, i fer-se necessària la demanda d'ajuda per a la seva resolució.

Per què un tercer Pla Municipal de Drogues a Sant Antoni?

Com en els plans anteriors, l'elaboració de l'III Pla Municipal sobre Drogues parteix de l'anàlisi de la situació actual en el municipi de Sant Antoni, sobre la base de les conclusions aportades de l'avaluació dels plans anteriors.

A més, la posada en marxa d'un III PMD, representa l'èxit i acceptació de la ciutadania i especialment de la comunitat educativa del municipi, convertint-se el PMD en un servei amb entitat pròpia, programes consolidats i referent per a aquests.

La necessitat d'un III PMD, es basa en la realitat canviant de la problemàtica de les addiccions, sent les conductes addictives un problema social que genera un gran impacte degut als múltiples i diversos efectes adversos que desencadenen, ja que no sols es veu afectada la persona que les presenta, sinó també el seu entorn familiar, escolar, laboral i social, per tant que implica múltiples sectors de la societat.

Per això, i pel fet que en els últims anys han aparegut noves conductes addictives i noves tipologies de consumidors, la necessitat de crear un PMD que abasti diversos àmbits, que englobi a diferents àrees municipals i que continuï en la línia de recerca i creació de nous programes que abordin aquestes problemàtiques, continua sent, i cada vegada més, un esforç necessari per part de totes i tots.

Marco Normatiu

Legislació internacional

Estratègia de la UE en matèria de lluita contra la droga 2013-2020:

- Pla d'acció 2013-2017
- Pla d'acció 2017-2020

Legislació estatal

Constitució espanyola: Art. 43: protecció de la Salut com a dret fonamental i establiment de la responsabilitat que tenen els poders públics com garants d'aquest dret:

- Art. 43.1: es reconeix el dret a la protecció de la salut.
- Art. 43.2: és competència dels poders públics organitzar i tutelar la Salut Pública mitjançant mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.
- Art. 43.3: els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Així mateix, facilitaran l'ús adequat i responsable de l'oci.

Llei 7/1985 Reguladora de les Bases de Règim Local: Art. 25 defineix les competències dels municipis en la promoció i el desenvolupament de recursos e instruments de recolzament social:

- Protecció de la salubritat pública
- Seguretat en els espais públics
- Prestació dels Serveis Socials i de promoció i reinserció social
- Activitats i/o instal·lacions culturals i esportives, ocupació del temps lliure.

Llei 14/1986 General de Sanitat, constitueix la resposta normativa bàsica a la regulació constitucional de protecció de la salut.

Pla Nacional sobre Drogues. Reial Decret 1911/1999, de 17 de desembre.

En el marc de la política nacional en la matèria, correspon a l'administració local, a més d'aquelles altres competències que l'ordenament jurídic li confereix, el desenvolupament de les següents funcions:

- Desenvolupar polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit comunitari.
- Procurar la integració social de totes les persones usuàries de drogues, mitjançant el desenvolupament de plans de formació professional i promoció de l'ocupació.
- Elaborar i posar en marxa mesures de limitació de l'oferta i la disponibilitat, fonamentalment de

drogues legals.

- Executar la funció i la potestat sancionadores, així com la cooperació de la policia local.
- Coordinar les intervencions en matèria de drogodependències a nivell local.

LLei 13/2011, de 27 de Maig, de regulació del joc.

Estratègia nacional sobre addiccions 2017-2024: constitueix el mitjà principal pel qual s'estableixen i recolzen les diferents respostes a nivell local i/o regional. Es tradueix, per tant, en ser un marc d'actuació per al desenvolupament de polítiques sobre addiccions que es duen a terme en els àmbits del conjunt de l'Estat espanyol, les administracions autonòmiques i les entitats locals, servint de referència així mateix per les activitats desenvolupades per les entitats socials. Presenta dues metes principals:

- a) assolir una societat més saludable i informada mitjançant la reducció de la demanda de drogues i de la prevalença de les addiccions en general i
- b) tenir una societat més segura a través de la reducció de l'oferta de drogues i el control d'aquelles activitats que puguin dur a situacions d'addicció. Degut al fenomen creixent de les addiccions comportamentals i de les vinculades al joc (en qualsevol de les seves vessants), per primer cop l'Estratègia Nacional incorpora l'abordatge d'aquests aspectes dins de les seves actuacions, actuacions que es desenvoluparan mitjançant dos plans: Pla d'acció 2017-2020 i Pla d'acció 2020-2024.

Els tres objectius generals que es planteja l'Estratègia Nacional d'Addiccions 2017-2024 són:

- Retardar l'edat d'inici de les addiccions.
- Disminuir els danys associats al consum de substàncies amb potencial addictiu i els ocasionats per les addiccions comportamentals.
- Disminuir la presència i el consum de substàncies amb potencial addictiu i les addiccions comportamentals.

Legislación autonómica

LLei 4/2005, de 9 d'Abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears:

- Títol II. Organització i competències de les administracions públiques:
  - Secció 2ª Competències dels ens territorials:
    - Art. 45 Els municipis
      - Art. 45.1.e Competències dels municipis de més de 20.000 habitants:
        - Elaborar, aprovar i executar els plans municipals d'actuacions sobre drogodependències, en coordinació i de conformitat amb els criteris establerts per el Pla d'actuacions sobre

drogodependències de les Illes Balears.

- Procurar la formació i el reciclatge en matèria de drogues i altres addiccions del personal al servei de la pròpia administració local.
- Recolzar a les associacions i entitats que duguin a terme al municipi programes i actuacions previstes en el Pla autonòmic de drogues de les Illes Balears.
- Promocionar la participació social en aquesta matèria dins del seu àmbit territorial.

Llei 10/2006, de 26 de Juliol, Integral de la Joventut:

Art. 2: Les polítiques en matèria de joventut les ha de portar a terme, a l'àmbit de les Illes Balears, l'administració pública que, en cada cas, tingui atribuïda la competència.

Art.3: Les polítiques de joventut han de perseguir bàsicament: impulsar polítiques de promoció de la salut i hàbits saludables entre els joves que permetin, així mateix, un major coneixement sobre les conductes de risc en aquells aspectes que els hi afecten especialment com són la sexualitat, les drogodependències i la nutrició.

Art. 10 Competències dels Ajuntaments: Mitjançant els serveis d'informació juvenil que els municipis creïn i mantinguin, amb el reconeixement previ pel procediment establert reglamentàriament, els ajuntaments poden oferir informació a la joventut de manera que puguin orientar i assessorar a la població juvenil del seu municipi, entre d'altres, en matèries que regula aquesta llei.

Art. 26 Joventut i Salut: L'administració autonòmica ha de desenvolupar, juntament amb pares, mares i tutors de menors i en general amb la resta d'administracions públiques i entitats privades competents, especialment entitats sense ànim de lucre, programes d'hàbits saludables: a) de prevenció i tractament de drogodependències.

Llei 16/2010, de 28 de Desembre, de Salut Pública de les Illes Balears.

Pla d'Actuació en Drogodependències i Addiccions de les Illes Balears 2007-2011

Llei 8/2010, de l'1 d'Agost, del Joc i les Apostes a les Illes Balears:

Decret 42/2017, de 25 d'Agost, pel qual s'aprova el Reglament d'apostes de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Decret 43/2019, de 24 de Maig, pel qual s'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses, establiments dedicats a la seva explotació i altres normes en matèria de joc de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Àrees d'actuació i intervenció. Objectius.

Àrea de prevenció comunitària.

La prevenció comunitària consisteix en el desenvolupament de les accions i programes que tendeixen a modificar i millorar la formació integral, els nivells d'informació i la qualitat de vida de les persones del municipi. És una acció anticipatòria per a evitar riscos i/o reduir la freqüència d'unes certes problemàtiques socials com ara les addiccions amb o sense substància i els seus efectes.

A) Sensibilitzar, informar i formar en matèria de drogodependències i conductes addictives a la població en general.

- Realització de campanyes preventives i informatives sobre la promoció d'hàbits de vida saludables, prevenció de drogodependències i consum d'alcohol i tabac, entre altres, destinades a joves i adults del municipi en col·laboració amb altres entitats tant públic com privades.
- Informar a través de xarxes socials, d'activitats d'oci alternatiu, tallers i activitats, a més d'articles i informació d'interès general relacionats amb els àmbits d'actuació del PMD.
- Inclusió de missatges preventius en cartelleria i publicitat de l'Ajuntament relacionat amb les festes i l'oci.
- Incorporació de continguts relacionats amb la prevenció de drogodependències i el foment d'hàbits de vida saludable en totes les activitats dutes a terme pel PMD.
- Facilitar informació als mitjans de comunicació de totes les actuacions que des del PMD es duguin a terme, així com les dades que puguin ser d'interès per a l'opinió pública.

B) Promocionar activitats d'oci i temps lliure que fomentin hàbits de vida saludable.

- Impulsar l'inici de programacions esportives amb caràcter preventiu enfront del sedentarisme, abús de noves tecnologies i consum de substàncies.
- Inclusió en totes les activitats programades pel Espai Jove i dirigides a nens i joves de continguts relacionats amb la prevenció de conductes addictives i promoció d'hàbits de vida saludables.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

- Incorporació en els programes de les escoles d'estiu municipals, d'activitats específiques del PMD relacionades amb la formació en habilitats socials i emocions, oci alternatiu, prevenció de conductes addictives, i foment d'hàbits de vida saludables.

C) Col·laborar i facilitar el desenvolupament d'activitats dutes a terme per ONGs, associacions i altres institucions del municipi que es considerin una millora per al mateix PMD.

- Coordinació amb les diferents àrees mitjançant reunions que ens ajudin a saber que activitats es duen a terme al llarg de l'any.
- Informar des del PMD de les activitats dutes a terme les diferents institucions del municipi.

D) Coordinar tota activitat de prevenció i intervenció relacionada amb l'objectiu d'aquest pla, tant d'institucions i entitats tant públiques com privades.

- Coordinació amb les diferents entitats de l'illa que treballen en el municipi amb la finalitat de conèixer les activitats que duen a terme i els programes que apliquen.
- Realitzar una guia de recursos relacionats amb el PMD que treballen en el municipi.
- Servir de nexa d'unió entre aquestes institucions i els centres educatius i famílies del municipi.

Àrea de prevenció escolar.

L'àmbit escolar és un dels escenaris prioritaris de la prevenció, probablement és més rellevant per a constituir l'espai en el qual les actuacions siguin més efectives.

Per aquesta raó, el PMD ha de col·laborar amb els centres educatius del municipi, articulant una xarxa que pugui canalitzar i coordinar totes les iniciatives municipals i supramunicipals, dirigides a prevenir el consum de drogues, altres conductes addictives, i promocionar hàbits de vida saludables dins del municipi.

A) Fomentar activitats d'informació i sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa.

- Informar personalment els centres educatius del municipi de totes les activitats preventives que l'Ajuntament i el PMD ofereixen per a animar-los a participar.
- Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives impulsades pels diferents òrgans municipals implicats en el desenvolupament del PMD.

B) Col·laborar en la detecció i intervenció en situacions en les quals es produeixi consum de drogues.

- Treballar en xarxa amb els serveis socials municipals i la Policia referent per a detectar de forma immediata els possibles riscos als quals es poden exposar els adolescents que consumeixen.
- Plantejar accions conjuntes d'intervenció amb els altres recursos i/o serveis específics, en aquelles situacions relacionades amb consum de drogues i altres conductes addictives o produïdes pel mal ús de les noves tecnologies, que afectin un alumne o a un grup.
- Crear espais on treballar amb els adolescents amb consum i orientar-los per la seva reinserció.

C) Posar en marxa programes concrets propis del PMD.

- Implementar els programes que s'han creat al llarg de l'últim PMD, i crear nous en funció de les necessitats que es vagin detectant i de les demandes dels centres educatius.
- Avaluar els programes que es duguin a terme i el grau de satisfacció dels destinataris.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

D) Crear espais de coordinació amb els equips directius i claustres per a poder aportar respostes a demandes concretes.

- Treballar en xarxa amb els centres educatius per a saber que situacions es presenten en el seu dia a dia i quals són les seves necessitats reals, les quals poden ser canviants.

Àrea de prevenció familiar.

La família constitueix l'eix fonamental de suport per al desenvolupament integral de tota persona, constituint el nucli bàsic on es creix, exercint un paper determinant en l'educació i sent el principal transmissor de valors que són clau en la formació dels i les menors com a éssers autònoms i responsables.

En aquest àmbit, la intervenció va dirigida a sensibilitzar i formar a pares i mares sobre l'important paper que ocupen en la prevenció, i sobre l'atenció que han de prestar als primers símptomes de consum o conductes addictives.

A) Informar sobre els programes i actuacions de prevenció en l'àmbit familiar que es duen a terme.

- Informar les AMIPAS dels centres educatius sobre els programes oferts pel PMD.
- Coordinar les activitats amb les AMIPAS.
- Oferir un punt d'informació sobre conductes addictives i un lloc al qual acudir on trobar un espai personal amb la persona encarregada del PMD.

B) Sensibilitzar i formar als pares i les mares perquè, involucrats adequadament en l'educació dels seus fills, siguin capaços de potenciar aquells factors de protecció que garanteixin un desenvolupament personal òptim.

- Promoure la implicació de les famílies i sensibilitzar als pares i mares de la importància del seu paper en l'educació dels seus fills i filles i les conductes que tindran fora del domicili. Actuar com a agents preventius.
- Utilitzar les xarxes socials a la disposició del PMD per a oferir tallers i activitats dirigides als adolescents i les seves famílies.
- Dissenyar tallers en els quals es treballi amb els menors infractors amb mesures substitutives a la penalització que se li hagi imposat.

Àrea de control de l'oferta.

S'ha comprovat que existeix correlació entre la disponibilitat més grossa de les drogues i l'augment del seu consum. Per aquest motiu, cal dur a terme actuacions encaminades a aconseguir que es compleixin les normes de regulació i control de la promoció, venda i consum de drogues.

A) Informar els titulars i treballadors de cellers i locals d'oci nocturn sobre la normativa vigent quant a la venda, consum i publicitat d'alcohol i tabac.

- Es duran a terme campanyes d'informació sobre la normativa vigent amb relació a la venda, consum i publicitat de begudes alcohòliques i tabac, entre els venedors i expenedors d'aquestes substàncies; cellers i locals d'oci nocturn.
- Es repartiran cartells amb la normativa vigent perquè tant cellers com locals d'oci nocturn les tinguin en un lloc visible i de manera obligatòria.

B) Afavorir el compliment de la normativa vigent en matèria de control de la venda i consum de drogues.

- Es duran a terme inspeccions de manera regular i continuada en els establiments on s'exposin i/o consumeixin begudes alcohòliques i/o tabac, amb la finalitat de fer complir la normativa vigent.
- Es comprovarà que es compleix amb la normativa Vigent, recollida en l'Article 42 (Normes de conducta) de l'Ordenança municipal de Sant Antoni, de tinença de cartelleria visible durant cada Inspecció i si no es compleix, se sancionarà.
- La via pública serà objecte d'Inspecció i vigilància, posant especial atenció als grups de joves que facin botelló i/o consumeixin altres substàncies, casos en els quals es faran de manera immediata actuacions de prevenció i informació.
- Es promourà la coordinació entre la Policia Local i altres cossos de seguretat de l'Estat.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Àrea de reducció de danys.

La reducció de danys té com a objectiu prioritari disminuir i minimitzar els efectes negatius derivats del consum de drogues, evitant danys al mateix usuari, a terceres persones i al conjunt de la societat. En aquesta línia, s'han de desenvolupar diverses actuacions tendents a evitar el consum i les conseqüències derivades d'ell.

A) Desenvolupar actuacions dirigides a reduir els accidents de trànsit associats amb el consum d'alcohol i drogues.

- Es realitzaran de forma continuada controls d'alcoholèmia i drogues, posant especial atenció als joves durant els caps de setmana i festes del municipi.
- Es desenvoluparan, dins dels tallers amb menors infractors, continguts relacionats amb els perills per a la seguretat viària de consumir alcohol i drogues.
- Es fomentaran accions de promoció de transport alternatiu, així com del conductor assignat, especialment en joves. Es tractarà de coordinar formacions amb autoescoles del municipi.

Àrea de formació i recerca.

La necessitat d'actualitzar el coneixement sobre els factors, les característiques i les conseqüències del consum de drogues, els patrons i nivells de consum, així com l'eficàcia de les actuacions que es duen a terme, resulta essencial a l'hora d'assegurar la millora continuada i la consecució dels objectius.

A) Augmentar i actualitzar els coneixements relacionats amb la prevenció de drogodependències i altres addiccions dels professionals implicats en el desenvolupament i posada en marxa de les actuacions plantejades en el PMD.

- Es duran a terme cursos de formació periòdics, dirigits a tots aquells professionals municipals implicats en el PMD.

B) Afavorir la formació i el reciclatge de monitors i mediadors en la prevenció de les drogodependències i altres conductes addictives.

- Es facilitarà l'assistència de professionals que desenvolupin la seva activitat laboral principalment amb població infantil i juvenil, a cursos i formacions organitzades pel PMD així com per altres entitats, i que puguin ser útils per al desenvolupament de les seves funcions.

C) Avaluació de l'execució de l'IIIPMD

- Es durà a terme una avaluació anual per a analitzar i, si és necessari, reorientar les actuacions amb la finalitat d'aconseguir els objectius plantejats.
- En finalitzar els quatre anys de vigència del Pla, es durà a terme una avaluació final que permetrà valorar la consecució dels objectius previstos.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Programes

Durant els pròxims quatre anys, s'espera dur a terme una sèrie de programes i activitats que s'han elaborat des del PMD, en col·laboració amb altres àrees municipals, així com futurs que vagin creant-se arran de noves necessitats detectades.

Per això, hem cregut necessari, nonomenclaturitzar aquests programes, sinó indicar la temàtica i a qui va dirigit, amb la finalitat que pugui ser un Pla modificable i millorable al llarg d'aquests anys.

ÀREA PREVENCIÓ COMUNITARIA

COMISIÓ MUNICIPAL PMD

1. DESCRIPCIÓ

Creació d'una comissió municipal de drogues i hàbits de vida saludables, que inclogui representants de les diferents àrees de l'Ajuntament i agents socials del municipi.

2. OBJECTIUS GENERALS

Crear un espai de coordinació entre els diferents agents que intervenen en el desenvolupament del PMD, amb la finalitat de posar en comú idees i propostes de millora d'administracions, associacions i entitats, tant públiques com privades, que treballin en el municipi.

3. ACCIONS

Organització de comissió municipal amb una periodicitat mínima de sis mesos, amb la finalitat de realitzar seguiment, coordinació i avaluació de les activitats del PMD, posar en comú idees i propostes de millora i conèixer les activitats dutes a terme per entitats convidades.

4. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquesta comissió serà convocada i organitzada pel PMD, i seran convocats representants de les següents àrees municipals. Aquesta Comissió podrà ser modificada al llarg del temps.

Àrea de Benestar Social.

Àrea de Joventut.

Àrea d'Educació i cultura.

Àrea d'esports.

Àrea de sanitat.

Àrea de festes i participació ciutadana.

Policia Local.

ÀREA PREVENCIÓ COMUNITARIA

DIES MUNDIALS

1. DESCRIPCIÓ

Visibilització de dies assenyalats en la prevenció i la lluita contra les addiccions, així com altres dates amb relació sobre la promoció d'hàbits de vida saludable.

Entre aquests dies estarien el dia de la dona, dia mundial sense tabac, dia mundial sense drogues, etc.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Sensibilització, informació i formació en matèria d'addiccions, i promoció d'hàbits de vida saludables per a tota la població.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Realització de campanyes informatives sobre promoció d'hàbits saludables i prevenció del consum de drogues i altres addiccions, destinades especialment a adults joves i en col·laboració amb institucions i servei especialitzat.
- Activitats, actes i dinàmiques dirigides a tota la població per a fer visible la problemàtica en qüestió i proporcionar informació i recursos d'interès en l'illa d'Eivissa.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a tota la població del municipi de Sant Antoni de Portmany.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme per tècnics de Serveis Socials i del PMD amb la col·laboració d'entitats com AA. AA., NN.AA., AECC, etc.

ÀREA PREVENCIÓ COMUNITARIA

PROGRAMA EXPRESSA T

1. DESCRIPCIÓ

Taller creat perquè els adolescents que assisteixen al Espai Jove del municipi tinguin un espai on parlar i tractar temes del seu dia a dia. Situacions que se'ls plantegen durant aquesta etapa, l'adolescència.

Les sessions seran de dues hores un dia per setmana, en les quals ells mateixos podran plantejar en les setmanes prèvies els temes a tractar en cada sessió i es treballarà sobre la base del que decideixin.

D'altra banda, coincidint amb els dies mundials, treballarem sobre aquesta temàtica, amb sessions de xerrada-col·loqui, on abordarem amb diferents dinàmiques aquests temes.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer els adolescents del municipi i les seves necessitats.
- Crear un espai on es puguin sentir còmodes i expressar-se amb naturalitat.
- Treballar les habilitats socials.
- Tractar temes que els preocupen i poder donar informació real i derrocar mites.
- Aconseguir continuïtat al programa.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Exposició de temes d'interès per als adolescents, saber com pensen i ensenyar-los a relacionar-se.
- Dinàmiques per a treballar aspectes com: comunicació, habilitats socials, treball en grup, assertivitat i superació.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als adolescents del municipi de Sant Antoni d'entre 12 i 18 anys.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquests tallers es duran a terme per el/la tècnic del PMD amb suport dels monitors de Temps lliure del Espai Jove i en col·laboració amb la regidoria de Joventut.

ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

PROGRAMA D'HABILITATS SOCIALS I EMOCIONS A LES ESCOLES D'ESTIU MUNICIPALS

1. DESCRIPCIÓ.

Durant els mesos de Juliol i Agost, des del PMD del municipi es realitza un taller d'habilitats socials i emocions. En aquests tallers tractem d'una forma dinàmica, a través de jocs i activitats grupals, diferents maneres de gestionar emocions i habilitats per a la vida.

Els tallers es realitzen dos dies a la setmana en sessions de dues hores al dia.

Entre les temàtiques tractades van estar: l'autoconcepte, l'autoestima, metes, comunicació assertiva, empatia, companyonia, violència entre iguals, etc.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Aprendre a comunicar-se de manera assertiva i gestionar les respostes passives i / o agressives.
- Dotar-se d'estratègies per a expressar les seves opinions, desitjos, gustos, preferències, etc., així com formular peticions i saber dir "no".
- Identificar emocions pròpies i alienes basant-nos en els principis de l'empatia.
- Proporcionar les habilitats necessàries per a establir relacions positives.
- Millorar la comunicació verbal i no verbal.
- Establir una comunicació basada en el llenguatge positiu.
- Ser capaç de tenir en compte el punt de vista dels altres (interessos, desitjos, emocions, etc.).
- Aprendre a iniciar, mantenir i finalitzar converses que generin oportunitats de relació de qualitat.
- Oferir eines per a gestionar les crítiques i saber respondre adequadament.
- Adquirir eines que facilitin la gestió de l'acte control.
- Identificar situacions interpersonals que generen conflictes i aplicar mètodes de resolució efectius.

3. ACCIONS.

El taller es duu a terme a través del treball grupal, amb jocs, dinàmiques i treball en equip, on tractem les emocions pròpies i alienes i potenciem l'aprenentatge d'habilitats socials i la companyonia.

Al llarg d'aquests tallers, també es tracta de manera transversal la prevenció de conductes addictives i la igualtat de gènere així com mitjançant activitats específiques.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Adolescents entre 11 i 16 anys de les escoles d'estiu municipals.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

Els tallers s'organitzen i duen a terme pel/la tècnic del PMD amb suport dels monitors i monitores de temps lliure de les escoles d'estiu municipals.

ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITARIA

PROGRAMA DE FORMACIÓ SOBRE EL SERVEI RESPONSABLE EN HOSTALERIA.

1. DESCRIPCIÓ

Programa de prevenció de drogodependències dirigit a professionals del sector hostaler, amb la finalitat de prevenir i reduir els riscos que poden produir el consum excessiu d'alcohol i altres drogues.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Implicar els i les professionals del sector hostaler en la prevenció i reducció dels problemes associats al consum d'alcohol i altres drogues.
- Sensibilitzar a les/els professionals del sector hostaler sobre la importància del paper que poden exercir per a evitar o reduir els riscos que aquests consums produeixen.
- Formar a les/els professionals en la dispensació responsable d'alcohol i les pautes de reducció de riscos associats, tant al consum d'alcohol com al d'altres drogues.
- Fomentar la dispensació responsable d'alcohol i el compliment de la normativa en relació a les drogues legals i il·legals.

3. ACCIONS

Les accions que es duren a terme dins del Programa són:

- Sensibilització: Realitzar una ronda d'informativa a través de cartellera i campanyes de conscienciació.
- Captació: Realitzar captació de participants en el programa mitjançant una guia on expliqui la temporalització i contingut del programa i entrevistes presencials amb les/els responsables dels establiments hostalers del municipi.
- Formació: Formar a les i els professionals del sector de l'hostaleria sobre la dispensació responsable d'alcohol en els seus establiments, així com la reducció de danys.
- Acreditació: Reconèixer la participació en el programa així com el seu compromís amb el bon fer i la prevenció dels establiments participants en el programa, mitjançant una placa atorgada per l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

Empresaris i empresàries del sector hostaler, així com els professionals que desenvolupa el seu treball en l'àmbit de l'hostaleria del municipi així com els/les que s'estan formant per a això.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Programa organitzat pel PMD i aplicat pels tècnics amb la formació requerida per a aplicar el mateix, amb col·laboració amb diferents àrees municipals, així com per la Policia local del municipi.

ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

PROGRAMA DE PREVENCIÓ D'ALCOHOL I SUBSTÀNCIES EN FESTES PATRONALS

1. DESCRIPCIÓ.

Activitats dutes a terme en les festes patronals del municipi on s'espera gran afluència de públic, amb l'objectiu de promoure un consum responsable d'alcohol.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar de manera preventiva sobre el consum d'alcohol responsable.
- Consciències als participants de les conseqüències d'excedir-se.
- Aconsellar a la població per a reduir els riscos.

3. ACTUACIONS.

Les accions que es duran a terme dins del programa són:

- Estand amb material informatiu sobre consum responsable.
- Dinàmiques que simulin situació d'embraguesa.
- Fulla de registre de copes durant la nit.
- En determinades ocasions, comptarem amb personal de Energy Control que realitzaran proves d'alcoholèmia.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Tota la població del municipi major de 18 anys que assisteixi a les festes patronals del municipi.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

Aquest programa el durà a terme en PMD, amb suport de la Regidoria de festes, policia local del municipi i el PADIB.

ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

PROGRAMES PREVENCIÓ MAL ÚS I/O ABÚS DE NOVES TECNOLOGIES

1. DESCRIPCIÓ:

Programes escolars de caràcter universal que tracten els riscos derivats del mal ús i/o abús de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació.

D'una banda, la part dedicada als alumnes de quart a sisè de primària, es componen de dues o tres sessions d'una hora, en les quals es treballa mitjançant un quadern de fitxes i vídeos de suport.

D'altra banda, amb els alumnes de tercer de primària, duem a terme un taller d'una sessió amb pares i alumnes. En aquest taller es pretén que sorgeixi un diàleg entre les famílies sobre la realitat de l'ús que fan els seus fills i filles de les noves tecnologies, per a així poder establir normes i límits de manera consensuada.

2. OBJECTIUS GENERALS:

- Conèixer l'ús que fan els alumnes de primària de les noves tecnologies.
- Proporcionar informació objectiva i clara sobre els riscos d'internet, mòbils i videojocs i fer-los reflexionar sobre el seu ús.
- Analitzar els riscos derivats del mal ús.
- Portar a tots els centres escolars del municipi.
- Conscienciar als pares i mares sobre el seu paper com a referents en l'ús de TICS.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Fer reflexionar sobre la importància de l'oci i el temps lliure.
- Conèixer els avantatges i els riscos d'Internet.
- Aprendre normes bàsiques sobre el seu ús.
- Ensenyar habilitats socials per a mantenir bones relacions amb uns altres i valorar les pròpies habilitats.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

La primera part del programa està dirigida a alumnes de 3r de primària i els seus pares/mares. La segona part del programa està dirigit a alumnes de 4t, 5è i 6è de Primària de tots els centres educatius del municipi de Sant Antoni de Portmany.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme pel tècnic/a del PMD, en col·laboració amb els centres educatius del municipi.

ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

PROGRAMES PROMOCIÓ HÀBITS DE VIDA SALUDABLE.

1. DESCRIPCIÓ:

Programa d'educació per a la salut que es dirigeix a escolars d'entre 8 i 12 anys, als quals arriba a través del professorat i les seves famílies.

Es basa en dos eixos:

- Eix temàtic: centrat en els hàbits de salut sobre els quals el programa vol incidir: alimentació, activitat i descans, alcohol, tabac, medicaments, higiene i seguretat.
- Eix transversal: relatiu a les habilitats per a la vida (acte-respecto, afrontar els desafiaments, manejar la tensió, relacionar-se i prendre decisions), sobre el desenvolupament de les quals pivota el programa.

A més s'oferiran xerrades/tallers organitzades des del PMD i que comptaran amb experts sobre diferents temàtiques relacionades amb la salut i habilitats socials.

2. OBJECTIUS GENERALS:

Educar en hàbits de vida saludable a les nenes i nens del municipi, així com proporcionar-los les eines necessàries per a la presa de decisions.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Es lliurarà als mestres material necessari per a poder dur a terme el taller a l'aula, així com una guia d'aplicació.
- Es treballarà amb una guia didàctica per al professorat que presenta les pautes metodològiques i les activitats suggerides per a la dinamització educativa del programa.
- A més el programa compta amb una guia per a pares, en la qual s'explica el treballat.
- Finalment s'ofereix a cada centre una sèrie de xerrades/tallers temàtiques que seran dutes a terme tant per el/la tècnic del PMD com per altres professionals de la salut i l'educació.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a tot l'alumnat de primària dels centres educatius de Sant Antoni de Portmany.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme pels mestres i mestres de primària del municipi, amb suport del tècnic/a del PMD.

De manera puntual seran impartides xerrades/tallers pel tècnic/a del PMD així com per altres professionals de l'àmbit de la salut i l'educació, sota petició dels centres.

ÀREA PREVENCIÓ ESCOLAR

PROGRAMA PREVENCIÓ APOSTAS I JOC ONLINE.

1. DESCRIPCIÓ.

En els últims anys, són cada vegada més els i les joves que presenten problemàtiques de joc patològic, potenciat per la facilitat d'accés que tenen a aquest mitjançant dispositius amb Internet. Les cases d'apostes, tant físiques com en línia, han proliferat en el nostre entorn, sent difícil controlar les edats i l'ús que d'aquestes realitzen els menors.

El programa pretén, mitjançant un format xerra-col·loqui, donar la informació necessària als joves sobre la facilitat que aquest tipus de conductes afecti la nostra vida diària de manera negativa i desenvolupem un addicció comportamental.

A més a través de dinàmiques de grup, amb suport audiovisual i generant debat, es pretén crear un espai de confiança on expressar dubtes i inquietuds sobre el tema i buscar entre tots, alternatives d'oci en el nostre municipi.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Prevenir les conductes derivades del joc patològic en joves entre 12 i 17 anys.
- Reduir o limitar les hores de joc i accés a webs de pagament i aplicacions d'apostes esportives en línia.
- Adquirir una actitud de joc sa per al correcte desenvolupament conductual.
- Informar sobre les conseqüències del joc patològic sobre la salut.

3. ACCIONS

Les actuacions dutes a terme en aquest programa aniran enfocades a:

- Explicar a través d'una xerrada informativa, de les conseqüències que el joc patològic i les apostes poden ocasionar en les nostres vides.
- Reflexionar sobre la raó que ens porta a la despesa monetària.
- Generar un debat sobre la realitat d'avui per a l'adolescència i alternatives d'oci.
- Aportar un espai per a solucionar dubtes o expressar inquietuds.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Joves entre 12 i 17 anys que assisteixin als centres educatius del municipi. El programa s'oferirà a tots els cursos entre 6è de primària i el batxillerat.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

El programa es realitzarà en col·laboració del PMD, Serveis socials i policia referent.

ÁREA DE PREVENCIÓN ESCOLAR

PROGRAMA PREVENCIÓN DE CONSUMO DE SUSTANCIAS ADICTIVAS.

1. DESCRIPCIÓ.

Programa d'una sessió de durada on s'informa sobre els conceptes bàsics relacionats amb l'addicció a les drogues.

A l'ésser un programa pensat per als més joves, ens centrarem en les drogues més consumides en aquestes edats, i el primer contacte amb aquestes. Tabac, alcohol i Cànnabis.

S'obrirà un espai de debat per a comptar experiències personals i aclarir dubtes.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar, formar i sensibilitzar als joves per a fomentar actituds responsables davant el consum de drogues.
- Analitzar els coneixements, pràctiques i actitud de la població juvenil en referència al consum de drogues, els seus efectes i conseqüències a nivell físic i social.

3. ACCIONS

Les accions dutes a terme durant el programa són:

- Xerrades amb participació activa de l'alumnat.
- Projectió de material audiovisual per a donar suport al procés.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Alumnes de secundària dels centres educatius de Sant Antoni de Portmany. Es podrà adaptar el programa als últims cursos de primària en cas que sigui sol·licitat pels centres educatius.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

El programa serà impartit per la persona encarregada del PMD, en col·laboració amb Serveis Socials municipals.

ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR

ESCOLA PER A FAMÍLIES.

1. DESCRIPCIÓ

Tallers impartits per l'àrea de Benestar Social, per les educadores socials tant de serveis socials com del PMD, en col·laboració amb altres entitats i professionals experts i la Policia Referent, a famílies del municipi en matèria de prevenció de conductes addictives, formació en habilitats socials i promoció d'hàbits de vida saludable.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar sobre els programes i actuacions de prevenció en l'àmbit familiar que es duen a terme des del PMD i altres entitats del municipi.
- Informar les famílies sobre la importància del seu paper com a agents preventius i orientar-les i formar-les en aspectes relacionats amb les conductes addictives, l'establiment de normes, la comunicació en la família, habilitats socials, etc

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Disseny o implementació d'unitats formatives específiques de prevenció dirigides a les famílies del municipi, tant per temàtiques que vagin sorgint com per petició dels centres educatius i les AMIPAS.
- Entre els temes de les escoles per a pares i mares que es duguin a terme en el municipi, inclouran de manera permanent continguts relacionats amb la prevenció de les drogodependències.
- Els tallers seran tipus xerra-col·loqui on els pares i mares puguin expressar els seus dubtes i inquietuds sobre les temàtiques relacionades amb les seves filles i fills.
- Es faran xerrades informatives als pares dels menors infractors de l'Ordenança municipal de convivència per consum d'alcohol en la via pública, sobre l'aspectes relacionats amb el consum de substàncies addictives i el seu paper com a agents preventius.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a totes les famílies del municipi.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració amb diferents professionals experts i entitats de l'illa.

ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR

ATENCIÓ PERSONALITZADA A MENORS I FAMÍLIES

1. DESCRIPCIÓ.

Des del PMD es pretén oferir un espai de consulta per a adolescents i les seves família sobre la problemàtica de les addiccions, tant a substàncies com comportamentals.

En aquest espai, es durà a terme un atenció personal, de manera confidencial, on treballar en conjunt pautes i activitats que ens ajudin a prevenir o solucionar actituds negatives relacionades amb el tema.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Proporcionar als joves del municipi un espai on expressar els seus dubtes, demanar informació o ajuda, sobre temes relacionats amb les addiccions o problemàtiques derivades d'un mal ús de les noves tecnologies.
- Servir de suport i guia als pares i mares dels menors.
- Dotar tots dos de pautes i eines per a afrontar la problemàtica.

3. ACTUACIONS.

Es realitzaran entrevistes personals amb els menors i/o les seves famílies per a poder treballar aspectes relacionats amb els consums de substàncies addictives i mal ús de noves tecnologies.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Menors i famílies derivades de serveis socials, policia referent, centres educatius o per iniciativa pròpia, que requereixin suport i informació.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

El programa es durà a terme des del PMD i Serveis Socials municipals.

ÀREA DE CONTROL DE L'OFERTA

POLICIA REFERENT

1. DESCRIPCIÓ

Programa dedicat al control de l'oferta del municipi que, mitjançant dispositius, intentarà vetllar per la seguretat i la salut dels adolescents de la zona. També serà l'encarregat de l'àrea de reducció de danys.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Reduir la presència de drogues al carrer i reduir el seu consum.
- Aplicar la legislació vigent en relació al botelló i al consum d'alcohol en la via pública.
- Vetllar per la seguretat dels adolescents del municipi.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Dispositius antibotelló en caps de setmana alterns.
- Control de la venda d'alcohol en els cellers.
- Control dels locals d'oci nocturn quant a venda i presència de menors.
- Control de l'absentisme escolar.
- Controls de trànsit, alcoholèmia i altres substàncies.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als adolescents del municipi en general.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració de l'àrea de Governació i la Policia Local de Sant Antoni.

ÀREA DE FORMACIÓ I RECERCA

PROGRAMA DE FORMACIÓ EN PREVENCIÓ A PERSONAL DOCENT I MUNICIPAL

1. DESCRIPCIÓ.

El programa es basa en la realització d'activitats de formació permanent en l'àmbit de les drogodependències per a agents socials com: monitors de temps lliure, tècnics esportius, policies locals, educadors, docents, etc.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Potenciar que els agents socials comptin amb formació permanent.
- Potenciar les capacitats i qualificacions laborals de les persones que treballen en l'àmbit social.
- Formar als agents socials en aquells aspectes més útils per a la seva pràctica professional.

3. ACTUACIONS.

Les accions que es duran a terme dins del programa són:

Formacions/tallers dedicats a la prevenció d'abús de substàncies (tabac, alcohol i cànnabis)

Formacions que potenciïn hàbits de vida saludable (activitat física i esportiva, alimentació saludable)

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

El programa està dirigit als agent socials del municipi, així com als joves que participin en el Programa "Joves cualificats" i als alumnes dels cursos del SOIB impartits a l'Ajuntament.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

Aquest programa s'organitzarà des del PMD i Serveis Socials, comptant amb experts de l'àrea de salut, Cepca, i altres entitats socials.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Avaluació d'indicadors

• Directrius d'avaluació.

L'avaluació constitueix un element essencial en la planificació de les actuacions del Pla i ha de ser present en tot el procés.

Cada projecte i acció planificada ha d'incloure en el seu disseny un sistema d'avaluació que permeti realitzar un seguiment continuat de les intervencions i conèixer els resultats obtinguts. Aquesta avaluació resulta eficaç a l'hora de resoldre els problemes que poden sorgir durant el desenvolupament de les intervencions, per a redefinir i estimar la consecució dels objectius plantejats, així com per a valorar el propi procés d'implementació de programes. A més de l'avaluació de totes les actuacions, es durà a terme una avaluació anual que ha de recollir en un únic document, totes les intervencions dutes a terme i els resultats obtinguts. Això permetrà la presa de mesures de reajustament i correcció, en cas necessari. En aquesta ocasió, i per l'experiència d'aquests anys, considerem que és més efectiu realitzar la memòria anual del PMD amb periodicitat escolar, ja que la majoria de programes s'implanten és aquest àrea i les dades resultarien més fiables.

El període estival, que es dedica a projectar, temporalitzar i preparar el següent curs, és el moment idoni per a extreure dades i poder analitzar-los adequadament.

En l'últim semestre de vigència de l'III PMD, es durà a terme l'avaluació global a partir de les dades obtingudes en les avaluacions anuals. Aquest procés final d'avaluació permetrà conèixer el grau de consecució dels objectius proposats i obtenir dades que permetin optimitzar el disseny i planificació del pla següent. Per a començar, es proposaran una sèrie d'indicadors concrets que faran possible aquesta avaluació.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Així mateix, haurem de matisar en aquest punt que els indicadors podrien ser modificats al llarg de la pròpia avaluació del procés, ja que podem aparèixer nous ítems o variables que hauran de ser tinguts en compte.

Un Pla Municipal de prevenció de conductes addictives que ha de donar resposta a un fenomen tan canviant com és el de les addiccions, i emmotllar-se a les peticions que vagin sorgint per part de la comunitat educativa i la població en general, no pot ser un Pla estàtic sinó que anirà modificant-se al llarg del procés.

- Indicadors per àrees de actuació

ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITARIA		
Sensibilitzar, informar i formar en matèria de drogodependències i conductes addictives a la població en general.	Realització de campanyes preventives i informatives sobre la promoció d'hàbits de vida saludables, prevenció de drogodependències i consum d'alcohol i tabac, entre altres, destinades a joves i adults del municipi en col·laboració amb altres entitats tant públic com privades.	Núm. Actuacions Núm. Participants Núm. Enquestats
	Informar a través de xarxes socials, d'activitats d'oci alternatiu, tallers i activitats, a més d'articles i informació d'interès general relacionats amb els àmbits d'actuació del PMD.	Data d'inici Núm. publicacions Núm. visites/m'agrada
	Inclusió de missatges preventius en cartelleria i publicitat de l'Ajuntament relacionat amb les festes i l'oci.	Núm. de missatges preventius inclosos. Núm. de Material Núm. de material repartit
	Incorporació de continguts relacionats amb la prevenció de drogodependències i el foment d'hàbits de vida saludable en totes les activitats dutes a terme pel PMD.	Núm. d'Activitats Núm. Material preventius Núm. de persones enquestades

	Facilitar informació als mitjans de comunicació de totes les actuacions que des del PMD es duiguin a terme, així com les dades que puguin ser d'interès per a l'opinió pública.	Núm. de mitjans informats Núm. de notícies publicades
Promocionar activitats d'oci i temps lliure que fomentin hàbits de vida saludable.	Impulsar l'inici de programacions esportives amb caràcter preventiu enfront del sedentarisme, abús de noves tecnologies i consum de substàncies.	Núm. d'Accions Núm. participants Núm. d'hores
	Inclusió en totes les activitats programades pel Espai Jove i dirigides a nens/as i joves de continguts relacionats amb la prevenció de conductes addictives i promoció d'hàbits de vida saludables.	Núm. d'activitats Núm. participants Núm. Hores
	Incorporació en els programes de les escoles d'estiu municipals, d'activitats específiques del PMD relacionades amb la formació en habilitats socials i emocions, oci alternatiu, prevenció de conductes addictives, i foment d'hàbits de vida saludables.	Núm. d'activitats Núm. participants Núm. Hores

Col·laborar i facilitar el desenvolupament d'activitats dutes a terme per ONGs, associacions i altres institucions del municipi que es considerin una millora per al propi PMD.	Coordinació amb les diferents àrees mitjançant reunions que ens ajudin a saber que activitats es duen a terme al llarg de l'any.	Núm. de reunions Núm. activitats
	Informar des del PMD de les activitats dutes a terme les diferents institucions del municipi.	Núm. de persones informades. Núm. Activitats

ÁREA DE PREVENCIÓN ESCOLAR		
Fomentar activitats d'informació i sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa.	Informar personalment els centres educatius del municipi de totes les activitats preventives que l'Ajuntament i el PMD ofereixen per a animar-los a participar.	Núm. Visites Núm. Alumnes Núm. Centres
	Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives impulsades pels diferents òrgans municipals implicats en el desenvolupament del PMD.	Núm. vinculats Núm. accions
Colaborar en la detección e intervención en situaciones en las que se produzca consumo de drogas.	Treballar en xarxa amb els serveis socials municipals i la Policia referent per a detectar de forma immediata els possibles riscos als quals es poden exposar els adolescents que consumeixen.	Núm. accions Núm. deteccions Núm. reunions
	Plantejar accions conjuntes d'intervenció amb els altres recursos i/o serveis específics, en aquelles situacions relacionades amb consum de drogues i altres conductes addictives o produïdes pel mal ús de les noves tecnologies, que afectin un alumne o a un grup.	Núm. accions Núm. participants Núm. reunions

	Crear espais on treballar amb els adolescents amb cosumo i orientar-los per al seu reinsercció.	Núm. activitats Núm. participants Núm. hores Núm. entrevistes
Posar en marxa programes concrets propis del PMD	Implementar els programes que s'han creat al llarg de l'últim PMD, i crear nous en funció de les necessitats que es vagin detectant i de les demandes dels centres educatius.	Núm. Programes Núm. Alumnes Núm. centres educatius
	Avaluar els programes que es duquin a terme i el grau de satisfacció dels destinataris.	Núm. Avaluacions Núm. Destinataris
Crear espais de coordinació amb els equips directius i claustrs per a poder aportar respostes a demandes concretes.	Treballar en xarxa amb els centres educatius per a saber que situacions es presenten en el seu dia a dia i quals són les seves necessitats reals, les quals poden ser canviants.	Núm. Reunions Núm. peticions Núm. respostes

ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR		
Informar sobre els programes i actuacions de prevenció en l'àmbit familiar que es duen a terme.	Informar les AMIPAS dels centres educatius sobre els programes oferts pel PMD.	
	Coordinar les activitats amb les AMIPAS.	Núm. Contactes Núm. Activitats
	Oferir un punt d'informació sobre conductes addictives i un lloc al qual acudir on trobar un espai personal amb la persona encarregada del PMD.	Núm. visites Núm. resolucions Núm. informacions
Sensibilitzar i formar als pares i les mares perquè, involucrats adequadament en l'educació dels seus fills, siguin capaços de potenciar aquells factors de protecció que garanteixin un desenvolupament personal òptim.	Promoure la implicació de les famílies i sensibilitzar als pares i mares de la importància del seu paper en l'educació dels seus fills i filles i les conductes que tindran fora del domicili. Actuar com a agents preventius.	Núm. informats
	Utilitzar les xarxes socials a la disposició del PMD per a oferir tallers i activitats dirigides als adolescents i les seves famílies.	Núm. publicacions Núm. visites/m'agrada
	Dissenyar tallers en els quals es treballi amb els menors infractors amb mesures substitutives a la penalització que se li hagi imposat.	Núm. Tallers Núm. Participants Núm. hores.

ÀREA DE CONTROL DE LA OFERTA		
Informar els titulars i treballadors de cellers i locals d'oci nocturn sobre la normativa vigent quant a la venda, consum i publicitat d'alcohol i tabac.	Es duran a terme campanyes d'informació sobre la normativa vigent en relació a la venda, consum i publicitat de begudes alcohòliques i tabac, entre els venedors i expenedors d'aquestes substàncies; cellers i locals d'oci nocturn.	Núm. dispositius Núm. locals Núm. cellers
	Es repartiran cartells amb la normativa vigent perquè tant cellers com locals d'oci nocturn les tinguin en un lloc visible i de manera obligatòria.	
Afavorir el compliment de la normativa vigent en matèria de control de la venda i consum de drogues.	Es duran a terme inspeccions de manera regular i continuada en els establiments on s'exposin i / o consumeixin begudes alcohòliques i / o tabac, amb la finalitat de fer complir la normativa vigent.	Núm. inspeccions Núm. establiments
	Es comprovarà que es compleix amb la normativa Vigent, recollida en l'Article 42 (Normes de conducta) de l'Ordenança municipal de Sant Antoni, de tinença de cartelleria visible durant cada Inspecció i si no es compleix, se sancionarà.	

	La via pública serà objecte d'inspecció i vigilància, posant especial atenció als grups de joves que facin botelló i/o consumeixin altres substàncies, casos en els quals es faran de manera immediata actuacions de prevenció i informació.	Núm. Inspeccions Núm. Deteccions Núm. d'alertats
	Es promourà la coordinació entre la Policia Local i altres cossos de seguretat de l'Estat.	Núm. reunions

ÀREA DE REDUCCIÓ DE DAÑYS		
Desenvolupar actuacions dirigides a reduir els accidents de trànsit associats amb el consum d'alcohol i drogues.	Es realitzaran de forma continuada controls d'alcoholèmia i drogues, posant especial atenció als joves durant els caps de setmana i festes del municipi.	Núm. controls Núm. positius Núm. negatius Núm. sancions Núm. persones
	Es desenvoluparan, dins dels tallers amb menors infractors, continguts relacionats amb els perills per a la seguretat viària de consumir alcohol i drogues.	Núm. tallers Núm. assistents
	Es fomentaran accions de promoció de transport alternatiu, així com del conductor assignat, especialment en joves. Es tractarà de coordinar formacions amb autoescoles del municipi	Núm. material Núm. formacions Núm. Autoescoles Núm. Assistents

AREA DE FORMACIÓ I INVESTIGACIÓ		
<p>Augmentar i actualitzar els coneixements relacionats amb la prevenció de drogodependències i altres conductes addictives dels professionals implicats en el desenvolupament i posada en marxa de les actuacions plantejades en el PMD.</p>	<p>Es duran a terme cursos de formació periòdics, dirigits a tots aquells professionals municipals implicats en el PMD.</p>	<p>Núm. cursos Núm. assistents Núm. hores</p>
<p>Afavorir la formació i el reciclatge de monitors i mediadors en la prevenció de les drogodependències i altres conductes addictives.</p>	<p>Es facilitarà l'assistència de professionals que desenvolupin la seva activitat laboral principalment amb població infantil i juvenil, a cursos i formacions organitzades pel PMD així com per altres entitats, i que puguin ser útils per al desenvolupament de les seves funcions.</p>	<p>Núm. professionals Núm. cursos</p>

Avaluació de l'execució de l'III PMD	Es durà a terme una avaluació anual per analitzar i, si es necessari, reorientar les actuacions amb la finalitat d' aconseguir els objectius plantejats.	Núm. registres Núm. adaptacions Núm. objectius Dades avaluació anual.
	En haver finalitzat els quatre anys de vigència del Pla, és durà a terme una avaluació final que permetrà valorar-ne la consecució dels objectius previstos.	Núm. objectius aconseguits Dades avaluacions anuals. Dades memòries anuals

ANEXO I

Definició de conceptes

- **Droga:** segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS) es tracta de tota substància que introduïda en un organisme viu per qualsevol via (inhalació, ingestió, intramuscular, endovenosa), és capaç d'actuar sobre el sistema nerviós central (SNC), provocant una alteració física i/o psicològica, l'experimentació de noves sensacions o la modificació d'un estat psíquic, és a dir, capaç de canviar el comportament de la persona, i que tingui la capacitat de generar dependència i tolerància en els seus consumidors.
- **Drogodependències:** estat psíquic i, de vegades, físic per l'acció recíproca entre un organisme viu i un fàrmac (droga), que es caracteritza per modificacions del comportament i per altres reaccions, que comprenen sempre un impuls irreprimible en prendre el fàrmac (droga) de forma continuada o periòdica per tal d'experimentar els seus efectes psíquics i, de vegades, per evitar el malestar produït per la privació.
- **Conductes additives:** es caracteritzen per la capacitat que tenen per produir gratificació immediata o alleujament d'algun malestar. Per això, és fàcil que acabin per generar dependència, és a dir, un patró de comportament desadaptatiu, que condueixi a un deteriorament global de la persona.
- **Prevenió:** el concepte de prevenció s'utilitza d'una manera molt genèrica, encara que és un concepte complex i s'han de tenir en compte moltes variables quan se'n parla. En termes generals i d'una manera molt simplista, es tracta d'avançar-se a un problema per evitar que aquest no es produeixi i, en el cas que succeeixi, tractar de minimitzar-lo i reduir-ne les conseqüències negatives; aquest seria el significat comú per tots els tipus de prevenció, però hi ha matisos i unes pautes d'intervenció diferents depenent del context en què s'utilitzi. Si es concreta el concepte de prevenció a les línies de les drogodependències, cal referir-se a la definició del glossari aportat per Alonso, Salvador i Sualves (2004), *"la prevenció de drogodependències és el conjunt d'accions i resultats de diferents dissenys d'intervenció dirigides tant per evitar l'inici d'un consum o reduir aquest*

consum un cop iniciat". Aquestes intervencions preventives s'han d'abordar des de tres components:

Individual: treballant directament amb la persona.

Familiar: amb el seu nucli d'amistats i família.

Ambientals: amb tot allò que ens envolta i que influeix directament o indirectament sobre l'usuari.

- **Addicció:** qualsevol activitat que la persona no sigui capaç de controlar, que comporta conductes compulsives i perjudica la seva qualitat de vida.
- **Addicció comportamental:** tot aquell comportament addictiu on no hi intervé una substància.
- **Trastorn addictiu:**
Ús: consum sense que ocasioni trastorns greus ni en el comportament, ni en la salut ni en les relacions socials o laborals.
Abús: consums freqüents i/o en grans quantitats dels quals se'n derivaran conseqüències físiques, psicològiques i/o socials.
- **Dependència:** el consum es converteix en l'estil de vida de la persona.
- **Tolerància:** Necessitat de consumir una dosi cada vegada major per obtenir els mateixos efectes.
- **Síndrome d'abstinència:** Conjunt de símptomes físics i psíquics que apareixen quan un addicte deixa de prendre la substància a la qual té dependència.
- **Reducció de danys:** Estratègies d'intervenció dirigides a disminuir els efectes especialment negatius que poden produir algunes formes d'ús i abús de drogues i les patologies associades.
- **Reducció de riscos:** Estratègies d'intervenció dirigides a modificar les conductes susceptibles d'augmentar els efectes especialment greus per a la salut associats a l'ús de drogues o comportaments addictius.

ANEXO II

Clasificació de Drogues i efectes.

	EFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
ALCOHOL	A curt termini	Irritació de la mucosa estomacal. Trastorns de la visió, dels reflexos. Trastorns de l'equilibri i del pensament. Intoxicació aguda: embriaguesa, agitació.	Sensació d'eufòria i/o tristesa. Disminució de l'habilitat de conduir. Possibilitat d'actes violents.
	A llarg termini	Psicosis, encefalopaties, polineuritis... Dependència física.	Disminució del rendiment laboral. Agressivitat, irritabilitat. Conducta violenta.
TABAC	A curt termini	Augment del ritme cardíac i pressió arterial. Intoxicació aguda: tos, faringitis, mal de cap.	Disminució de la memòria i mal de cap. Possibilitat de càncer de pulmó, laringe.. Disminució del rendiment esportiu. Dependència física.
	A llarg termini	Disminució de la memòria i mal de cap. Possibilitat de càncer de de pulmó, laringe. Disminució del rendiment esportiu. Dependència física.	Dependència psíquica. Irritabilitat, ansietat.
CANNABIS (I DERIVATS)	A curt termini	Alè característic. Augment de les pulsacions. Enrogiment dels ulls. Sequedat de la boca. Disminució de la força muscular. Intoxicació aguda: tos, faringitis, mal de cap.	Dosis petites: alegria, parlar, riure... Dosis altes: confusió mental, ansietat...
	A llarg termini	Alteracions de la resposta immunitària. Bronquitis, càncer de pulmó. Dependència física moderada. Dependència psicològica.	Estat psicòtic. Pèrdua progressiva de memòria. Síndrome amotivacional.

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
GHB (Gamma àcidhidroxibutíric: anestèsic depressor)	A curt termini	Eufòria, benestar, relaxació.	Verborrea.
	A llarg termini	Somnolència, tremolors, vòmits.	
KETAMINA (Clorhidrat de ketamina. Anestèsic dissociatiu)	A curt termini	Dissociació (separació de la ment i el cos).	Al·lucinacions.
	A llarg termini	Perduda control moviments, pànic, angoixa.	Pèrdua de consciència.
DISOLVENTS I COLES	A curt termini	Vertigen, embriaguesa, eufòria, confusió... Intoxicació aguda. Embriaguesa, il·lusions, diplopia. Risc de mort per accidents conductuals.	Trastorns de la percepció i del judici. Dificultat de la parla.
	A llarg termini	Malalties hepàtiques, cerebrals, renals i hemàtiques Gran tolerància. Letargia, depressió i irritabilitat.	Dependència psíquica. Deteriorament de la personalitat.
OPIACIS (morfina, heroïna)	A curt termini	Indiferència al dolor. Supressió dels impulsos vitals. Respostes amb ira. Intoxicació aguda. Miosi, espasmes, edema, xoc, convulsions...	Sagrament total dels impulsos. Sensació de flotació. Instauració molt ràpida dependència.
	A llarg termini	Pèrdua de la fam, restrenyiment, impotència. Amenorrea, endocarditis bacteriana. Hepatitis, abscessos. Dependència física (molt ràpidament)	Depenen de personalitat de l'addicte. Canvi d'amistats, robatoris, prostitució...
BARBITÚRICS (tranquil·litzants)	A curt termini	Repressor del SNC. Intoxicació aguda: de coordinació, coma...	Disminueixen l'ansietat. Desinhibició. Afecten la conducció.
	A llarg termini	Dependència física. Tolerància barrejada amb l'alcohol. Síndrome d'abstinència important.	Ansietat, irritabilitat. Risc de suïcidi. Dependència psíquica molt important. Deteriorament psicològic.

	EFFECTES	AL L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
AMFETAMINES I COCAÏNA	A curt termini	Estimulants: disminució del cansament i de la fam. Intoxicació aguda: midriasi, sequedat, suor, tremolors, espasmes, convulsions, deliri paranoide. Crisi hipertensa, accidents cardiovasculars.	Euforitzants: sensacions de claredat i agilitat mental. Fuga d'idees. Verborrea.
	A llarg termini	Malalties pulmonars, cardiovasculars ... Síndrome d'abstinència amb ansietat.	Depressió en deixar la substància.
DROGUES DE SÍNTESI (Èxtasi, Venus, 2-CB...)	A curt termini	Excitació del SNC similar a les amfetamines. Intoxicació aguda: nàusees, suor, atàxia... Complicacions cardiovasculars. Desaparició de l'autocrítica i fatiga. Confusió mental i manies persecutòries.	Eufòria i excitació, desvetllament. Augment transitori de la satisfacció sexual. Sensacions d'omnipotència.
	A llarg termini	Lesions neurològiques i cardíques. Lesions hepàtiques i renals. Efectes sobre la immunitat. Deteriorament de les relacions sexuals. Deteriorament del rendiment intel·lectual.	Irritabilitat, agressivitat. Possibilitat quadre psicòtic paranoide. Depressió i apatia.
LSD	A curt termini	Hiperactivitat autonòmica, excitació SNS. Intoxicació aguda: midriasi, suor, espasmes, deliri paranoide.	Al·lucinacions, distorsió de la realitat. Despersonalització corporal ("viatge")
	A llarg termini	Crea tolerància.	Experiències de "flashback"